

- R.M.S. IV, Sint-Baafskouterstraat 129, 9040 Sint-Amandsberg.
  - Provinciale Technische en Beroepsschool, Stoepestraat 38, 9960 Assenede.
  - Vrij Technisch Instituut, Vakschoolstraat 41, 9300 Aalst.
  - Hoger Technisch Instituut, Sint-Antonius, Holstraat 66, 9000 Gent.
  - Vrij Instituut Sint-Lucas, Gelukstede 2, 9700 Oudenaarde.
  - Vrije Technische Scholen, O.-L.-Vrouwplein 5, 9100 Sint-Niklaas.
  - Stedelijk Instituut voor het Bouwbedrijf, Martelaarslaan 13, 9000 Gent.
  - Vrij Technisch Instituut, E. Van Winckellaan 8, 9200 Dendermonde.
- Province des Flandres occidentales :
- K.T.A., Jacobijnessenstraat, 8000 Brugge.
  - K.T.A. II, Moorseelestraat 170, 8501 Heule.
  - K.T.A., Sint-Elisabethlaan 2, 8660 De Panne.
  - S.H.T.I., Leopold III-laan 1, 8400 Oostende.
  - Vrij Technisch Instituut, Boeveriestraat 73, 8000 Brugge.
  - Vrij Technisch Instituut, Steenweg op Oudenaarde 168, 8500 Kortrijk.
  - Vrij Technisch Instituut, Stuiversstraat 108, 8400 Oostende.
  - Vrij Technisch Instituut, Boeschepestraat 44, 8970 Poperinge.
  - Vrij Technisch Instituut, Leenstraat 32-58, 8800 Roeselare.

Art. 2. Le présent arrêté produit ses effets à partir du 1er septembre 1990.
Bruxelles, le 19 novembre 1990.

Le Ministre communautaire de l'Enseignement,
D. COENS

BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJK GEWEST — REGION DE BRUXELLES-CAPITALE

BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE EXECUTIEVE

N 90 — 2989

Besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Executieve
inzake erkenning en subsidiëring van natuurreservaten

I. Belang en wettelijk verband

Dit besluit maakt de toepassing mogelijk van de beschikkingen voorzien in de wet van 12 juli 1973 inzake natuurbehoud (met name artikelen 10 en 18).

De erkenning als natuurreservaten van private landschappen, beheerd door particulieren of door verenigingen zonder winstoogmerk die bekommerd zijn om het behoud en de bescherming van de natuur, maakt het mogelijk, hen een juridische bescherming te waarborgen; anderzijds steunt het Gewest financieel de belangeloze initiatieven tot onderzoek en beheer van zulke landschappen.

II. Basisdocumenten die gediend hebben bij het opstellen van dit besluit

Het besluit werd in ruime mate geïnspireerd door de besluiten, van kracht in het Vlaamse Gewest (koninklijk besluit van 3 februari 1981, tot regeling, voor het Vlaamse Gewest, van de erkenning en de subsidiëring van natuurreservaten) en in het Waalse Gewest (besluit van de Waalse Gewestelijke Executieve van 17 juli 1986, betreffende de erkenning van natuurreservaten en de subsidiëring van aankopen van gebieden, in te richten tot erkende natuurreservaten, door private vennootschappen), evenals door de amendementen aan het koninklijk besluit van de Vlaamse Hoge Raad voor Natuurbehoud. Het ontwerp van besluit werd besproken in de schoot van de Brusselse Hoge Raad voor Natuurbehoud en van een werkgroep, hoofdzakelijk samengesteld uit juristen, en georganiseerd door het Brussels Instituut voor Milieubeheer.

III. Inhoud

a) Voorwaarden vereist tot het toekennen van het statuut van erkend natuurreservaat
Het betrokken gebied moet een gewisse wetenschappelijke en ecologische waarde vertonen.

De aanvrager is een natuurlijke of een rechtspersoon (v.z.w.) die in het bezit moet zijn van een document dat hem op het beoogde gebied voldoende rechten toekent om de erkenning mogelijk te maken (voldoende duur, ...) en die waarborgen kan aanbrenge: verwezenlijking van een speciaal beheersplan betreffende het landschap, voorstel van een belangeloze bewaarder die bevoegd is inzake beheer van natuurlandschappen; indien het om een v.z.w. gaat, dient ze te beantwoorden aan bepaalde voorwaarden inzake statuut en bestaansduur.

EXECUTIF DE BRUXELLES-CAPITALE

F 90 — 2989

Arrêté de l'Exécutif de la Région de Bruxelles-Capitale
concernant l'agrément et le subventionnement
de réserves naturelles

I. Intérêt et contexte légal

Cet arrêté permet l'application des dispositions prévues dans la loi du 12 juillet 1973 sur la conservation de la nature (notamment les articles 10 et 18).

L'agrément comme réserves naturelles de sites privés, gérés par des particuliers ou par des a.s.b.l. soucieux de conserver et de protéger la nature, permet de leur assurer une protection juridique; d'autre part, la Région soutient financièrement des initiatives bénévoles d'étude et de gestion de tels sites.

II. Documents de base ayant servi à la rédaction de cet arrêté

L'arrêté s'inspire très largement des arrêtés en vigueur en Région flamande (koninklijk besluit van 3 februari 1981, tot regeling, voor het Vlaamse Gewest, van de erkenning en de subsidiëring van natuurreservaten) et en Région wallonne (arrêté de l'Exécutif régional wallon du 17 juillet 1986, concernant l'agrément des réserves naturelles et le subventionnement des achats de terrains à ériger en réserves agréées par les associations privées), ainsi que des amendements à l'arrêté royal de la Région flamande, proposés par un groupe de travail du « Vlaamse Hoge Raad voor Natuurbehoud ». Le projet d'arrêté a été discuté au sein du Conseil supérieur bruxellois pour la Conservation de la Nature et d'un groupe de travail composé principalement de juristes, organisé par l'I.B.G.E.

III. Contenu

a) Conditions nécessaires à l'octroi du statut de réserve naturelle agréée

Le terrain concerné doit présenter une valeur scientifique et écologique certaine.

Le demandeur est une personne physique ou morale (a.s.b.l.) qui doit posséder un titre lui conférant sur le terrain envisagé les droits suffisants pour permettre l'agrément (durée suffisante, etc...) et apporter des garanties: réalisation d'un plan de gestion particulier au site, proposition d'un conservateur bénévole compétent en gestion de sites naturels; s'il s'agit d'une a.s.b.l., elle doit répondre à certaines conditions de statut et de durée d'existence.

b) Erkenningsmodaliteiten

De aanvrager moet bij het BIM een dossier indienen waarin inlichtingen dienen voor te komen betreffende het gebied, de gebruiker, de bewaarder en het voorgesteld beheer (beheersplan). Het beheersplan dient de volgende elementen te omvatten: inventarissen en wetenschappelijke kaarten, omschrijving van de doeleinden vanuit theoretisch en praktisch oogpunt, bijzonderheden omtrent de te voorziene werken, wijze van pedagogische en wetenschappelijke exploitatie van het reservaat.

Het dossier wordt voorgelegd aan de Brusselse Hoge Raad voor Natuurbehoud, welke advies uitbrengt bij de Minister die het natuurbehoud onder zijn bevoegdheid heeft. Eens de instemming bekomen van de gemeentelijke en provinciale autoriteiten, maakt de Minister het dossier van de aanvraag tot erkenning over aan de Executieve.

Het besluit voorziet eveneens de modaliteiten tot hernieuwing en tot opheffing van de erkenning.

c) Toekenning van de subsidies

De toegestane subsidies zijn van tweeërlei aard:

— onrechtstreekse: vrijstelling van onroerende voorheffing op het gebied;

— rechtstreekse: gebaseerd op het bedrag van de pacht en van de kosten van het beheer; deze subsidie wordt geplafonneerd, behoudens noodzakelijkheid van uitzonderlijke beheersmaatregelen.

25 OKTOBER 1990. — Besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Executieve inzake erkenning en subsidiëring van natuurreservaten.

De Brusselse Hoofdstedelijke Executieve,

Gelet op de wet inzake de institutionele hervormingen van 8 augustus 1980, gewijzigd door de bijzondere wet van 8 augustus 1988;

Gelet op de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse instellingen;

Gelet op de wet van 12 juli 1973 inzake natuurbehoud;

Gelet op de wetten inzake de Raad van State, op 12 januari 1973 gecoördineerd, in het bijzonder op artikel 3, § 1, gewijzigd bij de wet van 4 juli 1989;

Gelet op de dringende noodzakelijkheid;

Overwegende dat de noodzaak zonder verwijl aansporingsmaatregelen te treffen die de bescherming van bepaalde natuurlijke omgevingen beogen, voortvloeit uit de verplichting deze te beveiligen tegen de groeiende druk van de stedelingen, tegen de overhaaste speculatieverrichtingen in vaste goederen, tegen het verkommeren dat te wijten is aan een gebrekkig ecologisch beleid en aan de onomkeerbaarheid van ecologische afbraakverschijnselen;

Overwegende het gebrek aan een besluit tot organisatie van subsidies ter financiering van projecten voor ecologisch beleid van landschappen en de huidige onmogelijkheid voor verenigingen en privé-personen om projecten uit te voeren die reeds verscheidene jaren uitgewerkt zijn.

Op voorstel van de Minister van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest bevoegd inzake Landinrichting en Natuurbehoud,

Besluit:

HOOFDSTUK I. — Algemeenheden

Artikel 1. Dit besluit regelt een aangelegenheid waarvan sprake in artikel 107^{quater} van de Grondwet.

Art. 2. In de zin van dit besluit, dient men te verstaan onder:

— de gebruiker: elke natuurlijke of rechtspersoon die betreffende het voorgestelde gebied over een eigendomsakte beschikte of over om het even welk ander document dat hem voldoende rechten verleend om te voldoen aan de verplichtingen die voortvloeien uit dit besluit en uit het erkenningsbesluit, met name inzake de duur tijdens dewelke het gebied aanspraak kan maken op de titel van natuurreservaat;

— de bewaarder: een natuurlijke persoon, door de gebruiker aangeduid op grond van zijn bevoegdheid inzake beheer van natuurlandschappen en wiens taak zal bestaan in het uitvoeren van een beheersplan, het toezicht op het natuurreservaat en de uitvoering van om het even welke andere opdracht die hem door de gebruiker kan worden toevertrouwd in het kader van het beheersplan;

b) Modalités d'agrément

Le demandeur doit introduire un dossier auprès de l'IBGE où doivent figurer des renseignements concernant le terrain, l'occupant, le conservateur et la gestion proposée (plan de gestion). Le plan de gestion doit comporter les éléments suivants: inventaires et cartes scientifiques, définition des objectifs d'un point de vue théorique et pratique, détails des travaux à envisager, mode d'exploitation pédagogique et scientifique de la réserve.

Le dossier est soumis au Conseil de l'Environnement qui rend un avis au Ministre ou au Secrétaire d'Etat ayant la Conservation de la nature dans ses compétences. Une fois obtenu l'accord des autorités communales et provinciales, le Ministre ou le Secrétaire d'Etat qui lui est adjoind transmet le dossier de demande d'agrément à l'Exécutif.

L'arrêté prévoit également les modalités de renouvellement et de suspension de l'agrément.

c) Octroi de subventions

Les subventions accordées sont de deux types:

— indirectes: dispense du précompte immobilier sur le terrain;

— directes: basées sur le montant du loyer et du coût de la gestion; cette subvention est plafonnée, sauf nécessité de mesures exceptionnelles de gestion.

25 OCTOBRE 1990. — Arrêté de l'Exécutif de la Région de Bruxelles-Capitale concernant l'agrément et le subventionnement de réserves naturelles

L'Exécutif de la Région de Bruxelles-Capitale,

Vu la loi du 8 août 1980 de réformes institutionnelles, modifiée par la loi spéciale du 8 août 1988;

Vu la loi spéciale du 12 janvier 1989 relative aux institutions bruxelloises;

Vu la loi du 12 juillet 1973 sur la conservation de la nature;

Vu les lois sur le Conseil d'Etat coordonnées le 12 janvier 1973, notamment l'article 3, § 1er modifié par la loi du 4 juillet 1989;

Vu l'urgence;

Considérant que la nécessité de prendre sans retard des mesures incitatives visant à protéger certains milieux naturels résulte de l'obligation de les prémunir contre la pression croissante des citadins, contre les opérations de spéculation immobilière intempestives, contre le dépérissement dû à des carences de gestions écologiques et à l'irréversibilité des phénomènes de destruction écologique;

Considérant l'absence de tout arrêté de subvention organique permettant de financer les projets de gestion écologique des sites et l'impossibilité dans laquelle se trouvent actuellement les associations et les personnes privées de mettre en œuvre des projets élaborés depuis plusieurs années;

Sur proposition du Ministre de la Région de Bruxelles-Capitale ayant la Rénovation rurale et la Conservation de la Nature dans ses attributions,

Arrête:

CHAPITRE 1er. — Généralités

Article 1er. Le présent arrêté règle une matière visée à l'article 107^{quater} de la Constitution.

Art. 2. Au sens du présent arrêté, il faut entendre par:

— l'occupant: toute personne physique ou morale disposant pour le terrain proposé d'un droit de propriété ou de tout autre titre lui conférant des droits suffisants pour satisfaire aux obligations découlant du présent arrêté et de l'arrêté d'agrément, notamment pour ce qui concerne la durée de l'affectation du terrain au titre de réserve naturelle;

— le conservateur: une personne physique, désignée par l'occupant sur base de ses compétences en matière de gestion de sites naturels, qui aura pour mission l'exécution du plan de gestion, la surveillance de la réserve naturelle et l'exécution de toute autre tâche qui pourra lui être confiée par l'occupant, dans le cadre du plan de gestion;

— de Minister : de Minister of Staatssecretaris belast met Leefmilieu, Landinrichting en Natuurbehoud;

— het Instituut : het Brussels Instituut voor Milieubeheer.

Art. 3. Behoudens afwijking, behoorlijk gemotiveerd en voorzien in het erkenningsbesluit, is artikel 5 van het ministerieel besluit van 23 november 1975 tot vestiging van het reglement met betrekking tot de bewaking, de ordehandhaving en het verkeer in de domaniale natuurreservaten, buiten de wegen die voor het openbaar verkeer weer open zijn, van toepassing op de erkende natuurreservaten.

HOOFDSTUK II. — Voorwaarden tot erkenning

Art. 4. De Executieve kan, op verzoek van de eigenaar van het gebied, voor een periode van tien jaar, als natuurreservaat een gebied erkennen waarvan de ecologische en wetenschappelijke waarde werd erkend. De erkenning is hernieuwbaar na gunstig advies van de Executieve.

Art. 5. Is de gebruiker een privaatrechtelijk persoon, dan dient deze opgericht te zijn in één van de juridische vormen, omschreven door de wet van 27 juni 1921 inzake verenigingen zonder winstoogmerk en inzake instellingen van openbaar nut, en moet ze onder haar voornaamste statutaire doeleinden uitdrukkelijk de bescherming van het milieu, het behoud, de studie en het beheer van de natuur en van het landschap vermelden. Haar statuten moeten gepubliceerd zijn in de bijlage van het *Belgisch Staatsblad*, ten minste één jaar vóór het indienen van de aanvraag tot erkenning.

Art. 6. De gebruiker van het ter erkenning voorgedragen natuurreservaat maakt een beheersplan op, goedgekeurd door de eigenaar van het gebied.

Art. 7. Het beheersplan dient verplicht te omvatten :

1° de inventaris van de wetenschappelijke en ecologische gegevens (met name de gegevens met betrekking tot de oorsprong, de geschiedenis, de geologie, de geografie, de bodemkunde, de topografie en de hydrografie); een beschrijving op het gebied van flora en fauna (met name vogels, zoogdieren, reptielen, amfibieën en insecten) en van de pedagogische waarde van het landschap binnen het Brusselse stadsgebied;

2° de opgave van de door het beheer beoogde doeleinden, op het algemeen vlak met betrekking tot fauna en flora;

3° de gegevens met betrekking tot de gewenste evolutie evenals tot de kansen op instandhouding en beveiliging van het natuurreservaat;

4° de vermelding van de periodes, de plaatsen en de aard van de werken, nodig om die doeleinden te verwezenlijken;

5° de vermelding van de frequentie van geleide bezoeken welke als aanvaardbaar wordt geacht volgens de aard en de broosheid van het gebied; de totale afwezigheid van geleide bezoeken is niet toegelaten;

6° de behoorlijk gemotiveerde aanvragen tot afwijking van de voorschriften van artikel 3 van dit besluit.

Het beheersplan zal in bijlage omvatten :

1. een kaart met vermelding van de zones waar beheerswerken nodig zijn;

2. een kaart van de globale vegetatie;

3. het reglement van toegang voor het publiek.

Art. 8. Op het ogenblik van de aanvraag tot erkenning, moet de gebruiker het gebied minstens één jaar in beheer hebben.

Art. 9. Op het ogenblik van de aanvraag tot erkenning, moet het toezicht op het reservaat kunnen waargenomen worden door een bewaarder.

HOOFDSTUK III. — Vormen van de aanvraag tot toekenning, tot hernieuwing en tot intrekking van de erkenning, maatregelen inzake toezicht en bijstand vanwege de administratie

Art. 10. § 1. De aanvraag tot erkenning van een natuurreservaat wordt ingediend door de eigenaar van het gebied, in een aangekende omslag, bij het Instituut.

§ 2. De aanvraag dient vergezeld te gaan van volgende inlichtingen :

1° Voor wat het gebied betreft :

a) een liggingsplan met naam, oppervlakte, ligging en grenzen van het te erkennen reservaat;

b) een uittreksel uit het kadastraal plan met vermelding van de gemeente of gemeenten, afdelingen, secties en perceelnummers van de gronden;

— le Ministre : le Ministre ou le Secrétaire d'Etat ayant l'Environnement, la Rénovation rurale et la Conservation de la Nature dans ses attributions.

— l'Institut : l'Institut bruxellois pour la Gestion de l'Environnement.

Art. 3. Sauf dérogation motivée et prévue dans l'arrêté d'agrément, l'article 5 de l'arrêté ministériel du 23 octobre 1975 établissant le règlement relatif à la surveillance, la police et la circulation dans les réserves naturelles domaniales, en dehors des chemins ouverts à la circulation publique, est applicable dans les réserves naturelles agréées.

CHAPITRE II. — Conditions d'agrément

Art. 4. L'Exécutif peut, à la demande du propriétaire, agréer comme réserve naturelle pour une durée de dix ans, un terrain dont la valeur écologique et scientifique a été reconnue. L'agrément est renouvelable après avis favorable donné par l'Exécutif.

Art. 5. Si l'occupant est une personne morale de droit privé, celle-ci doit avoir été créée dans une des formes juridiques définies par la loi du 27 juin 1921 relative aux associations sans but lucratif et aux établissements d'utilité publique, et avoir expressément parmi ses objets statutaires principaux la protection de l'environnement, la conservation, l'étude et la gestion de la nature et du paysage. Ses statuts doivent avoir été publiés aux annexes du *Moniteur belge*, au moins un an avant l'introduction de la demande d'agrément.

Art. 6. L'occupant de la réserve naturelle proposée à l'agrément établit un plan de gestion, approuvé par le propriétaire du terrain.

Art. 7. Le plan de gestion comportera obligatoirement :

1° l'inventaire des données scientifiques et écologiques (notamment les données relatives à l'origine, l'histoire, la géologie, la géographie, la pédagogie, la topographie et l'hydrographie) et une description botanique et faunistique (notamment les oiseaux, les mammifères, les reptiles, les amphibiens et les insectes) et de la valeur pédagogique du site dans le milieu urbain bruxellois;

2° l'énoncé des objectifs poursuivis par la gestion, sur le plan général et par rapport à la faune et à la flore;

3° les données relatives à l'évolution souhaitée ainsi qu'aux chances de maintien et de sauvegarde de la réserve;

4° la mention des périodes, des localisations et de la nature des travaux nécessaires pour atteindre ces objectifs;

5° la mention de la fréquence des visites guidées jugée acceptable selon la nature et la fragilité du terrain. L'absence totale de visite guidée n'est pas admise;

6° les demandes dûment motivées de dérogations aux prescriptions de l'article 3 du présent arrêté.

Le plan de gestion comportera en annexe :

1. une carte indiquant les zones où les travaux de gestion sont nécessaires;

2. une carte de la végétation globale;

3. le règlement d'accès du public au site.

Art. 8. Au moment de la demande d'agrément, l'occupant doit assumer la gestion du terrain depuis un an au moins.

Art. 9. Au moment de la demande d'agrément, la surveillance de la réserve doit pouvoir être assurée par un conservateur.

CHAPITRE III. — Formes de la demande de l'octroi, du renouvellement et du retrait de l'agrément, mesures de surveillance et d'assistance par l'administration

Art. 10. § 1er. La demande d'agrément d'une réserve naturelle est introduite par le propriétaire du terrain, sous pli recommandé auprès de l'Institut.

§ 2. La demande doit être accompagnée des renseignements suivants :

1° Pour ce qui concerne le terrain :

a) un plan de situation comportant le nom, la surface, la localisation et les limites de la réserve à agréer;

b) un extrait du plan cadastral avec mention de la ou des communes, des divisions, des sections et des numéros parcellaires des terrains;

c) een stedenbouwkundig attest nr. 1, afgeleverd door de gemeente;
 d) een afschrift van de eigendomsakte of van de titel tot rechtvaardiging van het gebruik en de beheersbevoegdheid van de gebruiker voor een periode die minstens gelijk is aan de minimale geldigheidsduur van de erkenning.

2° Voor wat de gebruiker betreft :

a) naam en adres van de gebruiker of, wanneer het om een rechtspersoon gaat, van de zetel ervan;

b) naam en adres van de bewaarder;

c) gaat het om een privaatrechtelijk persoon, een exemplaar of een fotocopy van de bijlage tot het *Belgisch Staatsblad* waarin de statuten ervan gepubliceerd werden evenals de amendementen die gebeurelijk zouden zijn aangebracht, evenals de samenstelling van de in functie zijnde raad van bestuur;

d) vermelding van het totaal aantal en de oppervlakte van de overige landschappen van hetzelfde type gebeurelijk door de gebruiker beheerd;

e) een attest inzake de verzekeringspolissen, afgesloten tot dekking van de ongevallen en de wettelijke aansprakelijkheid van de gebruiker.

3° Voor wat de wetenschappelijke en ecologische waarde betreft : een inventaris, overeenkomstig de voorschriften van artikel 7.

4° Voor wat het beheer betreft : een beheersplan met bijlage, overeenkomstig de voorschriften van artikel 7 van dit besluit.

5° Voor wat het toezicht betreft : naam en adres van de aangeduide bewaarder.

Art. 11. Na het indienen van de aanvraag tot erkenning, vergezeld van de vereiste bewijsstukken, wordt het dossier onderzocht door het Instituut dat, binnen de zestig dagen volgend op de ontvangst van de volledige aanvraag, een omstandig verslag opmaakt betreffende de aanvraag tot erkenning.

Op elk ogenblik kunnen aan de gebruiker aanvullende inlichtingen worden gevraagd en kunnen hem gebeurelijk wijzigingen aan het beheersplan worden voorgesteld.

Een exemplaar van het verslag van het Instituut wordt per aangezekend schrijven overgemaakt aan de eigenaar en aan de gebruiker. Beiden beschikken over een termijn van dertig dagen, te rekenen vanaf de mededeling, om hun opmerkingen aan het Instituut kenbaar te maken.

Bij het verstrijken van die termijn wordt het erkenningsdossier voor advies overgemaakt aan de Raad voor het Leefmilieu voor het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest.

Art. 12. De Raad voor het Leefmilieu brengt binnen de dertig dagen bij de Minister advies uit betreffende de aanvragen tot erkenning van natuurreservaten.

Art. 13. De Minister vraagt advies aan het College van burgemeester en schepenen van de gemeenten op wier grondgebied het gebied is, en aan de Bestendige Deputatie van de Provincieraad. Het College van burgemeester en schepenen en de bestendige Deputatie maken hun advies binnen de termijn van zestig dagen, vanaf de ontvangst van het verzoek van de minister bekend. Indien het advies niet binnen deze termijn bekendgemaakt werd, geldt het advies van het College van burgemeester en schepenen en de Bestendige Deputatie als gunstig.

De aanvraag tot erkenning wordt vervolgens ter goedkeuring voorgelegd aan de Executieve en deze beslissing wordt ter kennis gebracht van de eigenaar.

Art. 14. De aanvraag tot vernieuwing van een erkenning moet worden ingediend tijdens het voorlaatste jaar van de erkenningsperiode, in dezelfde vormen en volgens dezelfde procedure als bij de aanvankelijke aanvraag. Wat echter de voor te leggen gegevens en documenten betreft, zal het volstaan, er de gegevens en documenten aan toe te voegen die wijzigingen hebben ondergaan sinds de vorige erkenning.

Art. 15. Indien tijdens de erkenningsperiode wordt afgeweken van één of meer van de erkenningsvoorwaarden, vastgesteld in hoofdstuk II van dit besluit, of indien een ernstige tekortkoming wordt vastgesteld aan de bepalingen van het beheersplan en aan de bepalingen van het toegangsreglement van het publiek, of indien een aantasting van de ecologische waarde van het landschap wordt vastgesteld, kan de gebruiker van het erkend natuurreservaat door het Instituut aangemaand worden om de nodige wijzigingen aan te brengen met het oog op de naleving ervan.

Indien na het verstrijken van een periode van zes maand, de gebruiker aan die richtlijnen geen gevolg heeft gegeven, kan de erkenning door de Executieve worden ingetrokken, op voorstel van de Minister, na advies van de Raad voor het Leefmilieu.

c) un certificat d'urbanisme n° 1 délivré par la commune;

d) une copie de l'acte de propriété ou du titre justifiant l'occupation et les pouvoirs de gestion de l'occupant pour une durée couvrant au minimum la durée de validité de l'agrément.

2° Pour ce qui concerne l'occupant :

a) le nom et l'adresse de l'occupant ou, s'il s'agit d'une personne morale, du siège de celle-ci;

b) le nom et l'adresse du conservateur;

c) s'il s'agit d'une personne morale de droit privé, un exemplaire ou une photocopie des annexes du *Moniteur belge* où sont publiées les statuts de celle-ci ainsi que les amendements qui y ont éventuellement été apportés ainsi que la composition du conseil d'administration en exercice;

d) la mention du nombre total et de la superficie des autres sites du même type éventuellement gérés par l'occupant;

e) une attestation relative aux polices d'assurances souscrites pour couvrir les accidents et la responsabilité civile de l'occupant.

3° Pour ce qui concerne la valeur scientifique et écologique : un inventaire conformément aux prescriptions de l'article 1er.

4° Pour ce qui concerne la gestion : un plan de gestion avec ses annexes, conformément aux prescriptions de l'article 7.

5° Pour ce qui concerne la surveillance : le nom et l'adresse du conservateur désigné.

Art. 11. Après l'introduction de la demande d'agrément, accompagnée des pièces justificatives requises, le dossier est examiné par l'Institut qui, dans les soixante jours suivant la réception de la demande complète, établit un rapport circonstancié relatif à la demande d'agrément.

A tout moment, des renseignements complémentaires pourront être demandés à l'occupant, et des modifications au plan de gestion pourront lui être proposées.

Un exemplaire du rapport de l'Institut est communiqué, par lettre recommandée, au propriétaire et à l'occupant. Ceux-ci disposent d'un délai de trente jours, à dater de cette communication, pour faire connaître leurs remarques à l'Institut, par lettre recommandée.

A l'expiration de ce délai, le dossier d'agrément est transmis pour avis au Conseil de l'Environnement pour la Région de Bruxelles-Capitale.

Art. 12. Le Conseil de l'environnement émet dans les trente jours son avis concernant les demandes d'agrément de réserves naturelles auprès du Ministre.

Art. 13. Le Ministre demande un avis au collège des bourgmestre et échevins des communes sur le territoire desquelles le terrain est situé et à la députation permanente. Le collège des bourgmestre et échevins et la députation permanente donnent leur avis dans les soixante jours de la réception de la demande du Ministre. Si l'avis n'est pas notifié dans ce délai, le collège des bourgmestre et échevins et la députation permanente sont réputés avoir donné un avis favorable.

La demande d'agrément est ensuite soumise à l'approbation de l'Exécutif et sa décision est portée à la connaissance de l'occupant.

Art. 14. La demande de renouvellement d'un agrément doit être introduite au cours de l'avant-dernière année de la période d'agrément, dans les mêmes formes et en suivant la même procédure que lors de la demande initiale. Toutefois, en ce qui concerne les données et documents à fournir, il suffira de joindre les données et documents ayant subi des modifications depuis l'agrément précédent.

Art. 15. S'il est dérogé, au cours de la période d'agrément, à une ou à plusieurs des conditions d'agrément fixées au chapitre II du présent arrêté, ou s'il est constaté un manquement grave aux dispositions du plan de gestion, au règlement d'accès au public ou une atteinte à la valeur écologique du site/l'occupant de la réserve naturelle agréée pourra être mis en demeure par l'Institut d'apporter les modifications nécessaires à leur respect.

Si, au terme d'une période de six mois, l'occupant n'a pas donné suite à ces directives, l'agrément pourra sur proposition du Ministre, après avis du Conseil de l'environnement, être retiré par l'Exécutif.

Art. 16. De gebruiker van een erkend natuurreservaat zal vóór één maand, met het oog op het uitoefenen van het toezicht en het bekomen van de subsidies, aan het Instituut een jaarlijks verslag doen toekomen bestaande uit de volgende documenten :

- 1° een staat van de beheerswerken uitgevoerd tijdens het voorbije jaar, vergezeld van een kaart waarop de plaatsen en de data van de bovengenoemde werken vermeld staan;
- 2° een staat van de beheerswerken, voorzien voor het volgend dienstjaar, vergezeld van een kaart waarop de plaatsen en de data van bovengenoemde werken vermeld staan;
- 3° de vermelding van de voorziene inkomsten en van de vaste subsidies van de gebruiker betreffende het erkend natuurreservaat;
- 4° een verslag over de gebeurlijke wijzigingen aangebracht aan het juridisch statuut, aan de oppervlakte of aan de toezichtmodaliteiten van een erkend natuurreservaat;
- 5° een verslag over de evolutie van fauna en flora, over de frequentie van de bezoeken en hun invloed op het natuurreservaat, evenals over de wetenschappelijke waarnemingen, voor zover die gegevens invloed kunnen hebben op de algemene toestand of de kansen op instandhouding en de bescherming van het erkend natuurreservaat.

Art. 17. De gebruiker van het als natuurreservaat erkend gebied wordt vrijgesteld van betaling van onroerende voorheffing voor wat die percelen betreft, overeenkomstig artikel 50 van de wet inzake Natuurbehoud van 12 juli 1973.

Art. 18. § 1. Het bedrag van de jaarlijkse toelage, toegekend aan elk erkend natuurreservaat, wordt berekend op basis :

- van de gebeurlijke pachtprijs;
- van de kosten van de beheerswerken, van het toezicht en van de werkingskosten.

§ 2. De Executieve bepaalt jaarlijks het bedrag van de toelage, binnen de perken van de beschikbare budgettaire middelen.

De gebruiker wordt, in de loop van het dienstjaar waarop de toelage betrekking heeft, op de hoogte gebracht van de instandhouding van het principe van de toelage en van het bedrag ervan, of, in voorkomend geval, van de gemotiveerde weigering van de toelage.

Het jaarverslag betreffende het voorbije jaar moet door de Executieve worden goedgekeurd vóór 1 mei van het jaar dat volgt op het dienstjaar dat betrekking heeft op de toegestane toelage.

De uitbetaling van de toelage geschiedt enkel op voorlegging van het jaarverslag, overeenkomstig artikel 16.

Wordt dit financieel verslag niet goedgekeurd, dan kunnen geen nieuwe toelagen worden toegestaan.

Het Instituut kan te allen tijde de boekhouding van de erkende natuurreservaten laten nazien.

Art. 19. De uitgaven voor het in huur nemen van gans of van een deel van de terreinen die binnen een erkend natuurreservaat liggen, worden voor de helft gesubsidieerd.

Die subsidie kan nochtans niet hoger gaan dan 8 000 frank, geïndexeerd, per are en per jaar.

Art. 20. De uitgaven met betrekking tot de beheerswerken uitgevoerd in een erkend natuurreservaat, tot het toezicht, de werkingskosten, de educatieve activiteiten, enz., worden forfaitair gesubsidieerd. Deze subsidie kan nochtans niet hoger gaan dan 10 000 frank per are en per jaar.

Art. 21. Aanvullende toelagen voor uitzonderlijke werken of activiteiten kunnen, ingevolge een gemotiveerd verzoek, door de Executieve worden toegestaan.

Art. 22. De Minister bevoegd inzake Leefmilieu, Landinrichting en Natuurbehoud, wordt belast met de uitvoering van dit besluit.

Gedaan te Brussel, op 25 oktober 1990.

Door de Brusselse Hoofdstedelijke Executieve :

De Minister-President,

Ch. PICQUE

De Minister van Financiën, Begroting en Openbaar Ambt,

J. CHABERT

De Minister voor Huisvesting, Leefmilieu,
Natuurbehoud en Waterbeleid,

G. DESIR

Art. 16. En vue de l'exercice de la surveillance et de l'obtention des subventions, l'occupant d'une réserve naturelle agréée fera parvenir à l'Institut avant le 1er mars, un rapport annuel comportant les documents suivants :

- 1° un état des travaux de gestion effectués au cours de l'année écoulée, accompagné d'une carte mentionnant des endroits et des dates des travaux précités;
- 2° un état des travaux de gestion projetés pour l'année suivante, accompagné d'une carte mentionnant des endroits et des dates des travaux précités;
- 3° la mention des revenus prévus et des subsides fixes de l'occupant relatifs à la réserve naturelle agréée;
- 4° un rapport relatif aux modifications éventuelles apportées au statut juridique, à la superficie ou aux modalités de surveillance de la réserve naturelle agréée;
- 5° un rapport relatif à l'évolution de la faune et de la flore, à la fréquence des visites et à leur influence sur la réserve naturelle, ainsi qu'aux observations scientifiques, pour autant que ces données puissent influencer l'état général ou les chances de maintien et de sauvegarde de la réserve naturelle agréée.

Art. 17. L'occupant d'un terrain agréé comme réserve naturelle est dispensé du paiement du précompte immobilier pour ce qui concerne ces parcelles, conformément à l'article 50 de la loi sur la Conservation de la Nature du 12 juillet 1973.

Art. 18. § 1er. Le montant de la subvention annuelle, octroyée à chaque réserve naturelle agréée, se calcule sur base :

- du loyer éventuel;
- du coût des travaux de gestion, de la surveillance et des frais de fonctionnement.

§ 2. L'Exécutif fixe le montant de la subvention annuellement et dans les limites des moyens budgétaires disponibles.

L'occupant est avisé, dans le courant de l'exercice auquel a trait la subvention, du maintien du principe de la subvention ainsi que de son montant, ou, le cas échéant, du refus motivé de la subvention.

Le rapport annuel concernant l'année écoulée doit être approuvée par l'Exécutif avant le 1er mai de l'année qui suit l'exercice ayant trait à la subvention accordée.

La liquidation de la subvention n'est effectuée qu'après présentation du rapport annuel, conformément à l'article 16.

Si ce rapport financier n'est pas approuvé, des subventions nouvelles ne peuvent être accordées.

L'Institut peut, à tout moment, faire contrôler la comptabilité des réserves naturelles agréées.

Art. 19. Les dépenses afférentes à la prise en location de tout ou partie des terrains compris dans une réserve naturelle agréée sont subventionnées pour moitié.

Cette subvention ne peut cependant dépasser 8 000 francs indexés, par are et par an.

Art. 20. Les dépenses relatives aux travaux de gestion exécutés dans une réserve naturelle agréée, à la surveillance, aux frais de fonctionnement, aux activités éducatives, etc., sont subsidiées forfaitairement. Cette subvention ne peut cependant dépasser 10 000 francs par are et par an.

Art. 21. Des subventions complémentaires, pour des travaux ou activités exceptionnels peuvent, suite à une demande motivée, être accordées par l'Exécutif.

Art. 22. Le Ministre ou le Secrétaire d'Etat ayant l'Environnement, la Rénovation rurale et la Conservation de la Nature dans ses attributions, est chargé de l'exécution du présent arrêté.

Fait à Bruxelles, le 25 octobre 1990.

Par l'Exécutif de la Région de Bruxelles-Capitale

Le Ministre-Président,

Ch. PICQUE

Le Ministre des Finances, Budget et de la Fonction publique,

J. CHABERT

Le Ministre du Logement, de l'Environnement,
de la Conservation de la Nature et de la Politique de l'Eau,

G. DESIR